

Lesothaanse toestanden

Linda Polman

Voor het eerst vraagt het Spaanse Rode Kruis geen donaties voor slachtoffers van tsunami's, aardbevingen of droogtes in verre landen, maar voor hulp aan Spaanse slachtoffers van de economische crisis. Door een werkloosheid van bijna 25 procent en 1,7 miljoen Spaanse huishoudens zonder kostwinner gaan steeds meer Spanjaarden ten onder.

Fondsenwerving voor slachtoffers in Spanje gaat ongeveer hetzelfde als de inzamelingscampagnes voor slachtoffers in pakweg de Hoorn van Afrika. Met het verschil dat de slachtoffers in het Spaanse wervingsfilmpje blank zijn en nog een ei in voorraad hebben. Het Spaanse gezin, vader, zoon en dochter, bakt daar net een karig omeletje van als het Rode Kruis op de stoep staat met een hulppakket. De dankbare blik van de Spanjaarden is hetzelfde als die van Somaliërs.

Over media-aandacht heeft de inzamelingsactie voor Spanjaarden niet te klagen. *BBC*, *CNN*, *Fox News*, *Wall Street Journal*, *Hawaii News Now*, *Nu.nl*, alle vonden het gek-leuk genoeg om er een berichtje aan te wijden. Lesothanen, Libe-rianen, Afghanen, Djiboutianen en Haïtianen kunnen daar alleen maar jaloers op zijn: hun lijden vult de top 5 van vergeten crises van 2012. Voor hun honger, oorlog, overstromingen en aardbevingsschade zijn media met geen duizend trekpaarden in beweging te krijgen.

Aaibaar voor media wel, maar voor donoren niet; dat hebben Spanjaarden en Lesothanen en zo dan weer gemeen. De heersende stemming in donorlanden is toch dat Europese crisis-slachtoffers hun lijden voornamelijk aan zichzelf te wijten hebben, net zoals Afrikanen hun stomme Afrikaanse oorlogen en Haïtianen hun stomme corrupte hulpstelende leiders aan zichzelf te wijten hebben. Het IMF, in mei jongstleden nog gevraagd om extra steun voor bijvoorbeeld de Grieken, smaalde slechts. Voormalig IMF-hoofd Christine Lagarde verzekerde journalisten dat haar gemoed niet geplaagd werd door gedachten aan Griekse moedertjes die te arm zijn voor een vroedvrouw en Griekse zieken voor wie levensreddende medicijnen te duur

zijn. 'Als ik aan Athene denk, denk ik eerder aan al die mensen die proberen te ontsnappen aan hun belastingplicht,' zei ze.

Ook aan de megadonoren Amerika en Canada is gevraagd om Europa te helpen. Nee, was het antwoord. Een interview in de *New York Times* met Carlo Fiori, professor aan de universiteit van Milaan, deed de Europese zaak geen goed. 'Als je belasting betaalt denken mensen dat je een beetje niet goed bij je hoofd bent,' zei hij over de vigerende Italiaanse moraal. Europa wekt in de VS geen medelijden, maar eerder ergernis over het getalm met crisismaatregelen. En Canadezen die een tripje door crisiscontinent Europa maken zien het Vaticaan met z'n vergulde fresco's en onbetaalbare tapijten, de etalages in Rue Saint-Honoré in Parijs en de Staatsoper in Wenen en schamperen bij thuiskomst over Europeanen op dezelfde toon als wij over zelfbenoemde Afrikaanse presidenten-voor-het-leven met hun paleizen, Mercedesen en bankrekeningen in Zwitserland vol weggesluisd hulpgeld. De Canadese premier beloofde zijn volk geen Canadese stuiver aan de Europese crisis te zullen besteden.

Maar de pakkendste overeenkomst tussen de Rode Kruis-inzamelingen voor Spanje en voor pakweg Somalië, is het eeuwig aanklevende humanitaire dilemma: is het uiteindelijk in het belang van slachtoffers als een vrijwilligersvereniging politieke leiders ontlast door de slachtoffers van hún wanbeleid voor hun rekening te nemen, letterlijk? Triljoenen besteden Europese regeringen om banken en financiële structuren te redden. Die dertig miljoen euro die kennelijk nodig is om de ellendigsten in Spanje bij te staan kunnen daar gemakkelijk bij. We betalen onze leiders geen salaris om crisis-slachtoffers gemakzuchtig in de gaarkeukens van vrijwilligers te dumpen.

In 2011 steunde het Spaanse Rode Kruis ook al twee miljoen mensen in Spanje; in Somalië op het hoogtepunt van de hongersnood datzelfde jaar 'slechts' 1,3 miljoen.

Something is rotten in the state of Europe. ■